Gwasanaeth Adalw a Throsglwyddo Meddygol Brys Cymru

GIG CYMRU NHS WALES | Gwasanaeth Casglu a Throsglwyddo Meddygol Brys
Emergency Medical Retrieval & Transfer Service

ACCTS
Gwasanaeth Trosglwyddo Gofal Critigol Oedolion Cymru
Adult Critical Care Transfer Service Cymru

Elusen Ambiwlans Awyr CYMRU | WALES Air Ambulance Charity

CYNNWYS

Rhagair y Cyfarwyddwr	2
Neges gan Arweinydd Clinigol ACCTS Cymru	3
Ein Cenhadaeth, Ein Gweledigaeth	4
Ein Gwasanaeth	5
Gwasanaeth Trosglwyddo Gofal Critigol Oedolion (Cyfrifon)	6
Elusen Ambiwlans Awyr Cymru	9
Strwythur Llywodraethu	11
Datganiad Ariannol	13
Data Perfformiad Blynyddol Rhagarweiniol	13
Gwerthusiad Gwasanaeth EMRTS	15
Neges gan y Gweinidog	16
Cyswllt Cleifion EMRTS	17
Astudiaethau Achos	18

Rhagair y Cyfarwyddwr

Mae'r flwyddyn ddiwethaf wedi bod yn gyfuniad o ddychwelyd i normalrwydd gweithredol ar ôl COVID a datblygiad gwasanaeth parhaus. Aethom i fwy na 3200 o ddigwyddiadau gyda'n gwasanaeth EMRTS sylfaenol a chyflawni trosglwyddiadau gofal critigol eilaidd llawer uwch na'r disgwyl gyda'n Gwasanaeth Trosglwyddo Gofal Critigol i Oedolion sydd newydd ei lansio.

Ar ôl cyflwyno gwasanaeth nos yn Ne Cymru y llynedd, rydym ni, gydag Elusen Ambiwlans Awyr Cymru, yn archwilio sut i gynyddu'r ddarpariaeth i boblogaeth Cymru gyda'n hadnoddau presennol. Fel sefydliad ambiwlans awyr, rydym bron yn unigryw o ran cael mynediad at ddarparwr allanol profiadol i ddarparu modelu a dadansoddiad cynhwysfawr o ddata presennol ar alw brys yng Nghymru. Rydym yn archwilio sut y gallem wasanaethu poblogaeth Cymru yn well gyda gofal cyn ysbyty amserol o ansawdd uchel. Mae'n ymddangos bod nifer o ffyrdd posibl o newid ein model darparu gwasanaeth i gyrraedd llawer mwy o gleifion a lleihau amseroedd ymateb. Cam nesaf y prosiect hwn fydd gweithio allan sut y gallwn ddefnyddio'r wybodaeth hon i roi newidiadau ar waith gyda'n partneriaid gweithredol a mireinio ein darpariaeth gwasanaeth yn ofalus er mwyn gwireddu buddion cleifion a gwella canlyniadau ymhellach. Mae'r Elusen Ambiwlans Awyr bellach yn cyflenwi ceir ymateb cyflym i ni yn ogystal â hofrenyddion. Cyfuniad o geir a awyrennau sy'n rhoi'r ymatebion gorau ac yn ein galluogi i ymateb mewn tywydd gwael ac i gleifion sy'n agos at ac ymhell o'n canolfannau. Ein ceir ymateb newydd yw Volvo XC 90s yn yr un lifrai coch â'n hawyren ac yn cynnwys ystod gynhwysfawr o offer meddygol brys.

Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf rydym wedi cynnal sawl rownd recriwtio am feddygon ymgynghorol ac Ymarferwyr Gofal Critigol (CCPau). Derbyniwyd llawer o geisiadau o ansawdd uchel ac ar ôl proses ddethol anodd rydym wedi croesawu talent newydd ardderchog i'n sefydliad. Mae nifer o Feddygon Ymgynghorol mewn arbenigeddau sydd â phrinder wedi'u recriwtio i'r gwasanaeth ac i Gymru. Mae ein CCPau wedi cael eu cydnabod yn ffurfiol am y sgiliau uwch y maent yn eu cyflwyno i gleifion ac maent yn parhau i ddarparu ystod o sgiliau uwch a welir mewn lleiafrif yn unig o ambiwlansys awyr y DU. Mae symudiad ychwanegol o CCPau ac Ymarferwyr Trosglwyddo Hofrennydd (HTPs) bellach yn darparu gofal yn ystod y dydd o hofrennydd Caerdydd ac wedi rhyddhau'r hofrennydd yn Ne Cymru i ymateb i argyfyngau ymhellach i ffwrdd.

Mae'r gwasanaeth yn blaenoriaethu gofalu am gleifion a staff. Rydym wedi croesawu ail nyrs ddilynol i ymgysylltu â chleifion a pherthnasau ar ôl cael eu derbyn i'r ysbyty. Rydym hefyd wedi treialu prosiect gofal seicogymdeithasol staff a gyflwynwyd fel rhan o fenter genedlaethol a gefnogir gan y Sefydliad Brenhinol. Ers lansio EMRTS, mae gwasanaethau wedi'u datblygu'n sylweddol bob blwyddyn. Nid oedd y flwyddyn hon yn ddim gwahanol ac edrychwn ymlaen at y flwyddyn nesaf fel cyfle arall i ddarparu gofal critigol cyn-ysbyty teg o ansawdd uchel i bobl Cymru.

Yr Athro David Lockey, Cyfarwyddwr Cenedlaethol EMRTS Cymru

Neges gan Arweinydd Clinigol ACCTS Cymru

Mae tîm ACCTS Cymru yn falch o ymuno â'n cydweithwyr EMRTS yn yr adroddiad blynyddol cyntaf a gyhoeddwyd ers ein lansio ym mis Awst 2021. Wrth i ni basio pen-blwydd ein lansiad, mae gennym gyfle i fyfyrio ar yr heriau clinigol a gweithredol digynsail a wynebwyd yn ystod y pandemig a rheoli ei ganlyniadau.

Yn 2019 cefais i a thîm y prosiect y dasg o ddatblygu gwasanaeth trosglwyddo gofal critigol cenedlaethol i bobl Cymru. Dim ond 24 mis yn ôl cafodd y broses o drosglwyddo'r rhai difrifol wael ei chyflawni gan dimau ad hoc gydag ychydig iawn o fuddsoddiad mewn dylunio systemau, hyfforddiant a logisteg. Mae'r darlun yng Nghymru heddiw yn dra gwahanol. Mae ACCTS Cymru yn darparu timau o feddygon ymgynghorol gofal dwys arbenigol ac uwch feddygon ochr yn ochr ag ymarferwyr a gefnogir gan gerbydau pwrpasol ac offer o'r radd flaenaf.

Datganiad cenhadaeth ACCTS yw darparu gofal critigol o ansawdd uchel yn ddi-dor, beth bynnag fo safle claf ar ei daith glinigol, gan ganiatáu pontio di-dor rhwng ysbytai ac unedau gofal critigol. Wrth i'r unedau hynny adfer ar ôl y pandemig a'r gwasanaethau arferol ailddechrau, mae ACCTS Cymru eisoes wedi dod yn rhan hanfodol ac annatod o ddarparu gofal dwys diogel ac effeithiol yng Nghymru.

Mae'r gwasanaeth yn cefnogi mynediad at ofal arbenigol ond mae hefyd yn hwyluso gofal yn nes at y cartref pan nad oes angen gwasanaethau arbenigol mwyach. Mae'n sicrhau bod cleifion yn dychwelyd i unedau lleol gan sicrhau llif trwy wasanaethau arbenigol a sicrhau'r argaeledd mwyaf i'r rhai sydd ei angen fwyaf. Mae ACCTS Cymru, mewn synergedd, ag EMRTS yn cefnogi darparu gwasanaeth 24 awr gan sicrhau trosglwyddiad amserol ar gyfer ymyrraeth achub bywyd i bobl Cymru gan wneud y mwyaf o fudd y ddau wasanaeth.

Y tu allan i Gymru mae ACCTS Cymru wedi ysgogi i ffurfio partneriaethau gweithredol a chlinigol gyda thimau trosglwyddo rhanbarthol a gwasanaethau cwaternaidd ac wedi dechrau hwyluso mynediad at y canolfannau arbenigol hyn megis ECMO a mathau eraill o gymorth mecanyddol. Mae ACCTS Cymru hefyd yn cynrychioli Cymru yn y symudiad cenedlaethol i broffesiynoli trosglwyddo meddygaeth, gan weithio gyda gwasanaethau ledled y wlad, gan fireinio a rhannu arbenigedd clinigol a gweithredol, gan ganiatáu i ni gyfrannu at siapio tirwedd trosglwyddo meddygaeth yn genedlaethol ac yn rhyngwladol.

Rydym wedi rhagori ar ein galw gweithredol a ragwelwyd ac wedi hwyluso'r broses o drosglwyddo cleifion sâl, a fyddai wedi bod yn rhy sâl yn draddodiadol, gan ddangos y budd clinigol o recriwtio clinigwyr o ansawdd uchel o'r tu mewn a'r tu allan i Gymru ochr yn ochr â model gweithredu sy'n seiliedig ar dystiolaeth, yn effeithiol ac wedi'i lywodraethu'n dda.

Rwy'n hynod falch o'r hyn y mae ACCTS Cymru wedi'i gyflawni yn ystod ein bodolaeth fer, a byddwn yn parhau i symud ymlaen fel arweinydd ym maes trosglwyddo meddygaeth.

Dr Mike Slattery, Arweinydd Clinigol ACCTS Cymru

Ein Cenhadaeth

Darparu proses gwneud penderfyniadau uwch a gofal critigol ar gyfer bywyd neu argyfyngau sy'n bygwth aelodau'r corff y mae angen eu trosglwyddo ar gyfer triniaeth amser-gritigol mewn cyfleuster priodol.

Ein Gweledigaeth

Mae EMRTS Cymru wedi'i ddatblygu i ddarparu'r gwasanaethau canlynol i Gymru:

- Mae EMRTS Cymru yn darparu mynediad cyfartal at ofal critigol cyn ysbyty i bobl Cymru.
- Mae EMRTS Cymru yn sicrhau manteision iechyd trwy ymyriadau cynnar (a ddarperir y tu allan i arfer parafeddygol arferol gan EMRTS Cymru) a throsglwyddiad uniongyrchol i ganolfannau gofal arbenigol. Nod hyn yw gwella canlyniadau swyddogaethol claf a chynyddu nifer y 'goroeswyr annisgwyl'.
- Mae EMRTS Cymru yn darparu buddion ymhellach i lawr y strwythuri ysbytai ledled Cymru. Mae mwy o gleifion yn cael eu cludo'n syth i'r ganolfan fwyaf priodol gyda llai o ofynion am drosglwyddiadau eilaidd a fyddai gynt wedi disbyddu ysbytai o staff arbenigol (fel anesthetyddion) ac wedi creu cost ychwanegol i Wasanaethau Ambiwlans Cymru.
- Mae EMRTS Cymru yn darparu buddion i ysbytai llai a mwy gwledig ledled Cymru. Eir â mwy o gleifion yn syth i'r ganolfan fwyaf priodol sy'n arwain at lawer llai o drosglwyddiadau eilaidd. Byddai'r rhain yn flaenorol wedi disbyddu ysbytai o unigolion arbenigol allweddol (fel anaesthetyddion), wedi creu costau a phwysau ychwanegol i Wasanaethau Ambiwlans Cymru ac wedi gohirio amser i ofal diffiniol mewn canolfannau arbenigol.

• Mae EMRTS Cymru yn darparu cynaliadwyedd clinigol a sgiliau yng Nghymru. Mae EMRTS yn cefnogi recriwtio Ymgynghorwyr ac Ymarferwyr Gofal Critigol (CCP) i Gymru drwy gynnig cyfleoedd gyda'r gwasanaeth fel rhan o'r broses o recriwtio swydd ysbyty GIG Cymru cysylltiedig. Mae Emrts Cymru hefyd yn cefnogi gweithgareddau addysgol ar draws GIG Cymru.

Ein Gwasanaeth

Mae EMRTS yn cynnig gweithrediad feddygol 24/7 ledled Cymru. Mae gwasanaethau yn cynnwys:

- Gofal critigol cyn ysbyty ar gyfer pob grŵp oedran (h.y. unrhyw ymyriad/penderfyniad a wneir y tu allan i arfer parafeddygol safonol).
- Ymgymryd â throsglwyddiadau oedolion a phediatrig sy'n hollbwysig o ran amser, sy'n bygwth bywyd neu aelodau o ganolfannau ymylol (gan gynnwys Adrannau Achosion Brys, Unedau Asesu Meddygol, Unedau Gofal Dwys, ac Unedau Mân Anafiadau) ar gyfer cleifion sydd angen ymyrraeth arbenigol yn yr ysbyty sy'n derbyn.

Yn ogystal, mae'r gwasanaeth yn darparu gwelliant mewn gofal critigol cyn-ysbyty y newydd-anedig a mamol, ar gyfer genedigaethau cartref a genedigaethau mewn unedau annibynnol dan arweiniad bydwragedd (MLUs), gan gynnwys trosglwyddo timau y newydd-anedig i achosion pell o amser-critigol mewn awyren.

Mae'r gwasanaeth yn darparu llu o rolau mewn digwyddiadau mawr neu anafiadau torfol ac mae cynghorydd meddygol strategol ar gael 24/7. Gelwir y cynghorydd hwn yn feddyg ymgynghorol cyflenwi uchaf.

Pan nad yw hofrenyddion Elusen Ambiwlans Awyr Cymru yn gallu hedfan oherwydd tywydd gwael, mae gan EMRTS Cymru fynediad i fflyd o Gerbydau Ymateb Cyflym (RRVs). Maent wedi cael eu trawsnewid yn gerbydau ymateb brys o'r radd flaenaf sydd wedi'u cynllunio i alluogi'r tîm i gyrraedd lleoliad argyfwng meddygol, ar y ffordd, mor gyflym â phosibl. Mae'r cerbydau hyn wedi'u lleoli ym mhob un o ganolfannau EMRTS yng Nghymru. Mae offer meddygol wedi'i gynllunio i fod yn gyfnewidiol rhwng hofrenyddion yr elusen a'r RRVs.

Mae EMRTS Cymru yn cael ei gydlynu a'i dasgu'n ganolog drwy'r Hyb Gofal Critigol (CCH) sydd wedi'i leoli ym mhencadlys Gwasanaethau Ambiwlans Cymru yng Nghwmbrân. Mae'r CCH hefyd yn gweithredu 24 awr y dydd.

ACCTS

Lansiwyd y Gwasanaeth Trosglwyddo Gofal Critigol i Oedolion ym mis Awst 2021 o ganlyniad i adroddiad gorchwyl a gorffen y gweithgor Gofal Critigol (2018). Roedd yr adroddiad yn cydnabod y gofyniad i drosglwyddo diogel ac o ansawdd uchel rhwng ysbytai fod yn rhan hanfodol o ofal critigol y ddarpariaeth yng Nghymru. Cyn ffurfio gwasanaethau, roedd trosglwyddiadau gofal critigol yn cael eu gwneud ar sail ad-hoc gan weithwyr proffesiynol meddygol a gofal iechyd perthynol o ysbytai sy'ncyfeirio gan ddefnyddio ambiwlansys rheng flaen. Arweiniodd hyn yn y pen draw at bwysau cynyddol ar y timau meddygol, yn yr ysbyty a chyn-ysbyty, trwy ddisbyddu'r adnoddau sydd eisoes dan bwysau.

Mae'r gwasanaeth wedi'i gynllunio i fod yn symlach ac yn gwneud y mwyaf o fynediad cleifion Cymru at wasanaethau arbenigol sydd wedi'u lleoli ar draws y rhwydwaith ysbytai cenedlaethol.

Yn wreiddiol, amcangyfrifwyd y llwyth gwaith a ragwelwyd y byddai 420 o drosglwyddiadau bob blwyddyn. Rhagorwyd ar y nifer hwn o fewn deg mis i lansio'r gwasanaeth a disgwylir i gyfansymiau'r flwyddyn gyntaf fod yn fwy na 500 o drosglwyddiadau.

Uchafswm ACCTS yw mai proses ac nid lleoliad yw gofal critigol. Nod y gwasanaeth yw darparu gofal di-dor, o ansawdd uchel tra bod y claf yn cael ei gludo a gall barhau â'r gofal a ddarperir mewn unrhyw uned gofal dwys. Gall y gwasanaeth ddarparu lefelau amrywiol o ofal, o driniaethau ac ymyriadau cymhleth i drosglwyddiadau gofal critigol is rhwng ysbytai. Mae wedi ariannu tri ambiwlans, a weithredir gan ddau griw dyletswydd trosglwyddo. Mae ACCTS yn gallu darparu'r gwasanaeth hwn trwy recriwtio clinigwyr o safon uchel sydd i gyd wedi mynd trwy broses ddethol gadarn ac sydd wedi darparu Gofal Critigol a Dwys mewn rolau blaenorol.

Diwrnod ym mywyd ACCTS

Yn y llun: *Meryl Jenkins, Ymarferydd Adalw a Throsglwyddo ACCTS sy'n cymryd yr awenau fel Rheolwr Gwasanaeth newydd ACCTS ym mis Medi.*

Rhennir y gwasanaeth yn dîm y gogledd a’r de. Mae tîm y de yn dechrau eu diwrnod am 8am lle maen nhw'n cynnal profion gwirio rhestredig ar eu hoffer. Mae'r gwasanaeth yn gweithio ar y ffyrdd yn bennaf ac mae gan ran o'i griw gynorthwyydd trosglwyddo gofal critigol sy'n gymwys i yrru cerbydau gan ddefnyddio goleuadau glas - ar ôl dilyn cwrs gyrru uwch mewn argyfwng. Mae'r tîm yn paratoi'r cerbyd gofal critigol arbenigol a ddefnyddir i drosglwyddo cleifion ar gyfer y diwrnod hwnnw.

Mae meddyginiaethau gofal critigol yn cael eu gwirio a'u harchebu i'w defnyddio am y diwrnod ac mae'r tîm yn paratoi'r cerbyd gofal critigol arbenigol a fydd yn cael ei ddefnyddio i drosglwyddo'r tîm a chleifion y diwrnod hwnnw.

Mae un o'r Ymarferwyr Adalw a Throsglwyddo arbenigol yn gweithredu fel y cydlynydd trosglwyddo gofal critigol cenedlaethol a bob dydd mae'n arwain y galwad SITREP gofal critigol cenedlaethol, a fynychir gan reolwyr ward ac uwch feddygon yr holl unedau ar draws rhwydwaith gogledd a de Cymru.

Yna mae’r cydlynydd ACCTS yn cyfathrebu ag ysbytai i sefydlu pa gleifion sydd angen eu trosglwyddo ar gyfer y diwrnod hwnnw a chael trosolwg byd-eang o gapasiti a brysbennu a thrafod cleifion gyda’r unedau amrywiol sy’n debygol o fod yn rhan o hwyluso’r mynediad gofynnol at ofal arbenigol y gall fod garfan ohonyntei angen Neu, i symud y claf hwnnw.

Mae'r cydlynydd yn gweithredu fel pwynt cyswllt canolog ar gyfer pob trosglwyddiad gofal critigol yn GIG Cymru, gan gefnogi gofal clinigol y cleifion yn ystod y trosglwyddiad yn ogystal â symleiddio logisteg trosglwyddo.

Mae'r timau ACTS yn cael eu mobileiddio o naill ai Caerdydd neu Fangor. Mae tîm y Gogledd yn cynnig gwasanaeth 24 awr sy'n caniatáu tîm ar y safle sy'n adlewyrchu oriau'r de trwy gydol y dydd ac yna gwasanaeth ar alwad o 8pm hyd at 8am. Gallai trosglwyddiadau gynnwys trosglwyddiadau rhwng ysbytai, claf yn cael ei ddychwelyd i uned yn nes at ei deulu - trosglwyddiadau amser critigol ar gyfer gweithdrefnau ac ymyriadau llawfeddygol brys, neu gael ei drosglwyddo i ganolfan arbenigol ar gyfer Ymyriadau nad yw ar gael yn ei ysbyty presennol.

Yn rheolaidd, bydd y gwasanaeth yn cael y dasg o drosglwyddo neu ddychwelyd cleifion y tu hwnt i ffiniau Cymru i unrhyw gleifion sydd angen gwasanaethau y tu allan i Gymru neu sydd angen eu dychwelyd yn ôl. Mae ACCTS yn gallu gweithio gyda chydweithwyr yn EMRTS ac Ambiwlans Awyr Cymru a gyda hyfforddiant ychwanegol i griwiau o amgylch gweithrediadau hedfan, mae rhai Partneriaethau Trafnidiaeth Rhanbarthol yn gallu gweithio ar yr awyren i hwyluso trosglwyddiadau a fydd o fudd i'w cleifion.

Os nad oes trosglwyddiadau gweithredol o fewn y rhwydwaith mae'r timau hyn yn cyflawni nifer o ddyletswyddau ar y safle, gan gynnwys hyfforddi a datblygu, ymchwil glinigol, tasgau archwilio a hyfforddiant efelychu.

Mae ACCTS wedi datblygu perthnasoedd gwaith gyda nifer o ysbytai, ac mae'n gwahodd hyfforddeion anaestheteg a gofal dwys i arsylwi a sifftiau clinigol gyda nhw i sicrhau y gall hyfforddeion ddatblygu sgiliau trosglwyddo fel rhan o'u datblygiad proffesiynol. Mae hyn yn ei dro yn gwella'r gwasanaeth ac yn datblygu cronfa o feddygon ar gyfer recriwtio yn y dyfodol ac yn y pen draw yn gwella gofal i gleifion Cymru.

Dywedodd Gareth Evans, arweinydd gweithredol ACTS:

"Rydym yn wasanaeth trosglwyddo pwrpasol sy'n gysylltiedig â gwasanaeth meddygol frys sydd eisoes wedi'i sefydlu ac sy'n uchel ei barch. Mae'n ymwneud â sicrhau'r tîm cywir ar gyfer y claf iawn ar yr amser iawn.

"Waeth pwy yw'r tîm o reidrwydd cyn belled â bod sgil cywir y clinigwyr yn cael ei gyflwyno i'r claf.

"Prif ffocws y gwasanaeth hwn yw ei ddefnyddioldeb i gleifion Cymru. Fel cenedl ddatganoledig gallwn gael y sgôp i fod yn gwneud pethau'n wahanol i wasanaethau eraill ac rydym yn unigryw yn yr hyn a wnawn.

"Rydyn ni'n gallu bod yn fwy deinamig yn y ffordd rydyn ni'n datblygu, a'r farn gyffredinol yw ein bod ni'n arwain y ffordd ar sawl cyfeiriad.

"Mae'n un o'r balchder mwyaf bod gwasanaethau eraill yn edrych arnom ni a'r hyn y gallwn ei gyflawni ac mae hynny'n ein harwain ni fel clinigwyr a rheolwyr i berfformio'n well.

“Rydyn ni i gyd yn hynod falch o fod yn flaenllaw i Gymru.”

Elusen Ambiwlans Awyr Cymru

Darperir ein gwasanaethau drwy bartneriaeth bwysig ag Elusen Ambiwlans Awyr Cymru

Beth yw'r gwahaniaeth rhwng EMRTS Cymru ac Elusen Ambiwlans Awyr Cymru?

Mae Ambiwlans Awyr Cymru yn ymddiriedolaeth elusennol sy’n dibynnu’n llwyr ar haelioni a chefnogaeth y cyhoedd yng Nghymru i helpu i gadw’r hofrenyddion yn yr awyr a cherbydau ymateb cyflym ar y ffordd.

Nid yw'r Elusen yn derbyn cyllid uniongyrchol gan y llywodraeth ac nid yw'n gymwys am gyllid gan y Loteri Genedlaethol.

Mae EMRTS Cymru, sy’n rhan o GIG Cymru ac a gefnogir gan Lywodraeth Cymru, yn darparu tîm Gofal Critigol y GIG sydd wedi’i hyfforddi’n dda.

Mae'r bartneriaeth hon rhwng y GIG a'r Trydydd Sector yn dangos manteision modelau traws-sector, a'r rôl bwysig y gall elusennau ei chwarae wrth ddarparu gofal iechyd.

Beth yw Elusen Ambiwlans Awyr Cymru?

Elusen Ambiwlans Awyr Cymru, a lansiwyd ar Ddydd Gŵyl Dewi 2001, yw gwasanaeth ambiwlans awyr swyddogol Cymru. Mae'r Elusen yn dibynnu'n llwyr ar roddion i godi tua £8 miliwn bob blwyddyn. Mae hyn yn ariannu pedwar hofrennydd ledled Cymru a fflyd y gwasanaeth o gerbydau ymateb cyflym. Dyma'r weithrediad ambiwlans awyr fwyaf yn y DU.

Mae cynhyrchu incwm yn amrywio o godi arian cymunedol, cymynroddion a chymorth corfforaethol, i weithrediad manwerthu a masnachu cenedlaethol yn ogystal â Loteri Achub Bywyd.

Mae'r gwasanaeth wedi mynychu dros 42,000 o deithiau ers ei sefydlu.

Cenhadaeth yr Elusen

Darparu gofal meddygol uwch sy’n achub bywydau i bobl ledled Cymru, pryd bynnag a lle bynnag y mae ei angen arnynt.

Gweledigaeth yr Elusen

Gwella bywydau cleifion a'u teuluoedd trwy fod yn arwain y byd o ran gofal uwch, amser-gritigol.

I gael rhagor o wybodaeth am Elusen Ambiwlans Awyr Cymru, ewch i www.walesairambulance.com

Strwythur Llywodraethu

Mae EMRTS Cymru wedi datblygu system gadarn o lywodraethu sefydliadol a chlinigol. Mae’r gwasanaeth yn cael ei gynnal gan Fwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe (BIPBA) ac yn cael ei gomisiynu gan y Pwyllgor Gwasanaethau Ambiwlans Brys (EASC).

Mae'r strwythur llywodraethu sefydliadol yn cynnwys Grŵp Sicrwydd Cyflenwi EMRTS (DAG) sy'n eistedd fel is-bwyllgor i EASC. Y DAG sy'n gyfrifol am gyflwyno, cyfeiriad a pherfformiad y Gwasanaeth.

Mae Cyfarwyddwr Cenedlaethol EMRTS Cymru yn atebol i’r Grŵp Cynghori ar Ddarpariaeth a pherfformiad y gwasanaeth ac i Brif Weithredwr BIPBA ar gyfer llywodraethu sefydliadol a chlinigol.

Arweinir llywodraethu mewnol gan Fwrdd Clinigol a Gweithredol EMRTS a fynychir gan uwch staff EMRTS a gwasanaethau cymorth ac mae'n rheoli materion clinigol a gweithredol sy'n ymwneud â'r gwasanaeth.

Mae'r Bwrdd yn cyfarfod bob dau fis ac fe'i cefnogir gan waith sawl is-grŵp arbenigol.

Mae nifer o ddogfennau ategol sy’n sail i lywodraethu sefydliadol y gwasanaeth fel a ganlyn:

- Fframwaith Ansawdd a Chyflawni Comisiynu Cydweithredol Cenedlaethol - sef CAREMORE.
- Cylch Gorchwyl DAG EMRTS.
- Cytundeb Cydweithio rhwng Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr, Ymddiriedolaeth Elusennol Ambiwlans Awyr Cymru (WAACT) ac Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Ambiwlans Cymru (WAST).
- Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth rhwng BIPBA a byrddau ac ymddiriedolaethau iechyd eraill Cymru.
- Cytundeb lefel gwasanaeth rhwng EMRTS a BIPBA ar gyfer cael mynediad at wasanaethau cymorth.
- Cylch Gorchwyl ar gyfer Bwrdd Clinigol a Gweithredol EMRTS.

Sefydlwyd Grŵp Cynghori Clinigol Allanol (ECAG) ar ddechrau’r gwasanaeth yn 2015. Darparodd yr ECAG feincnodi o weithdrefnau gweithredu safonol clinigol ac adolygwyd digwyddiadau andwyol sylweddol yn annibynnol, gan adrodd yn ôl ar eu canfyddiadau i'r Bwrdd Clinigol a Gweithredol.

Mae Panel Cynghori Clinigol Allanol (ECAP) newydd bellach wedi'i sefydlu yn lle'r ECAG. Mae'r panel arbenigol newydd yn rhoi cyngor ad hoc ar faterion arbenigol pan ofynnir amdano ac yn cyfrannu at Ddiwrnod Llywodraethu Glinigol pan fydd materion perthnasol yn cael eu cyflwyno.

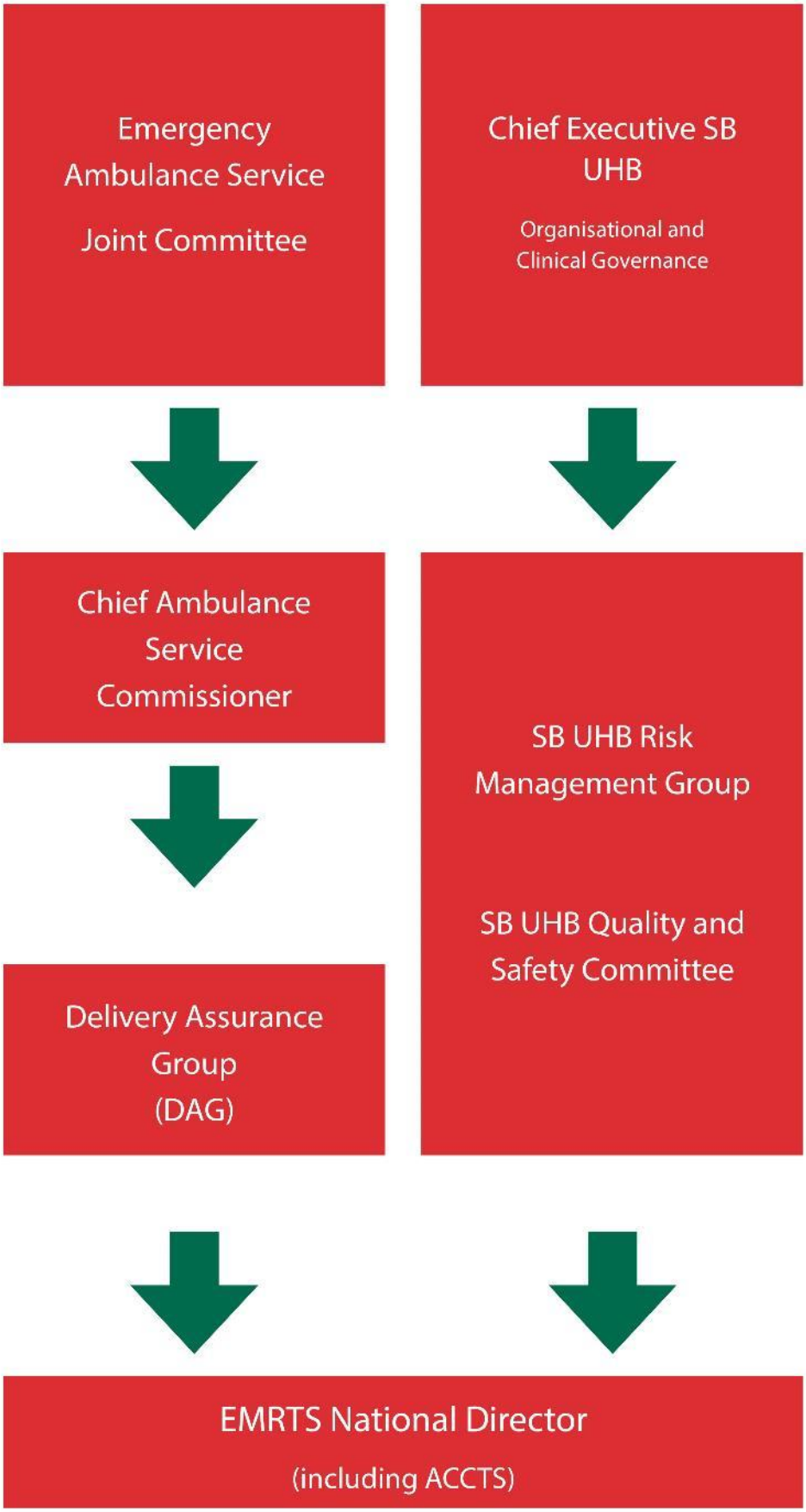
Emergency Ambulance Service
Joint Committee
Chief Executive SB UHB
Organisational and Clinical Governance
Chief Ambulance Service Commissioner
SB UHB Risk Management Group
SB UHB Quality and Safety Committee
Delivery Assurance Group (DAG)
EMRTS National Director
(including ACCTS)

Datganiad Ariannol

Cyrhaeddodd EMRTS Cymru ei darged ariannol yn 2021/22 drwy gyflawni gwarged o £277k yn erbyn ei ddyraniad cyllid refeniw o £7.45 miliwn.

Cododd y gwarged yn bennaf o ganlyniad i'r pandemig Covid-19 a phroblemau cadwyn gyflenwi byd-eang - bydd yn cael ei gario ymlaen i 2022/23 i gefnogi darpariaeth barhaus y gwasanaeth.

Mae Ymddiriedolaeth Elusennol Ambiwlans Awyr Cymru wedi cytuno i ariannu pryniannau Cerbydau Ymateb Cyflym yn y dyfodol er mwyn cynyddu gallu Timau Gofal Critigol i ymateb. Hoffai EMRTS ddiolch i'r elusen am eu cefnogaeth wrth i ni barhau i gydweithio dros bobl Cymru.

Data perfformiad blynyddol rhagarweiniol

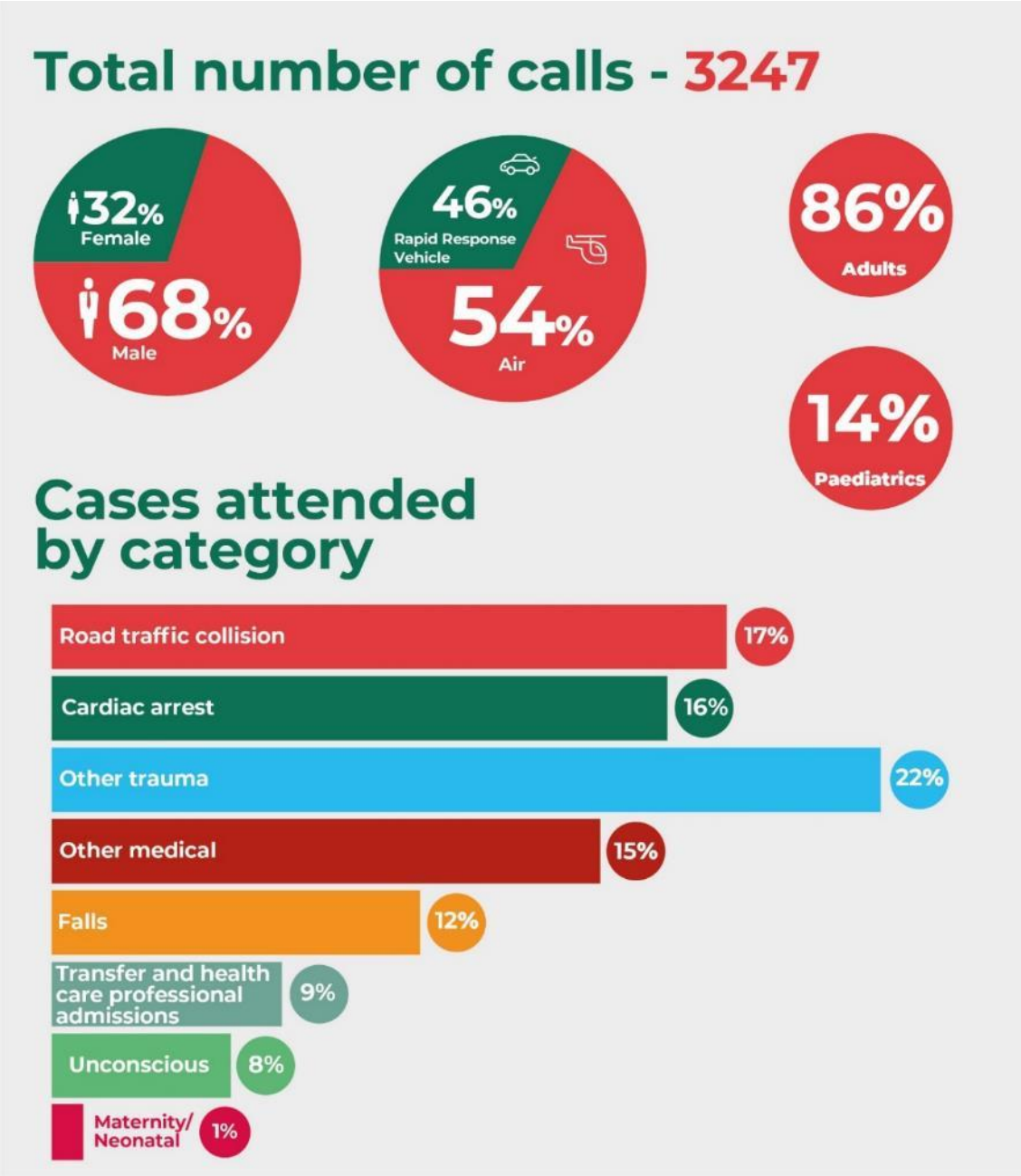

Cyrchfannau Cleifion

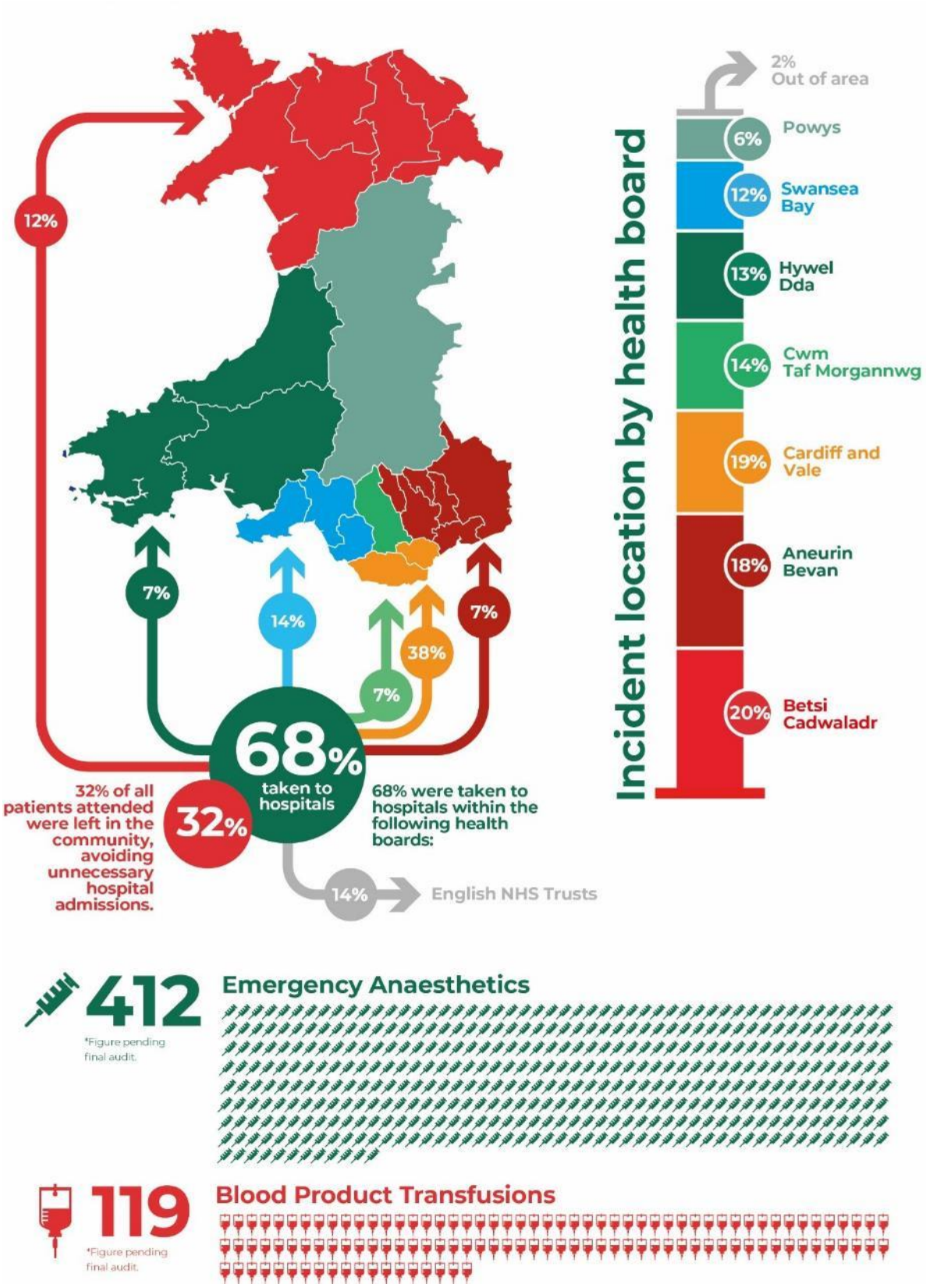

Gwerthusiad Gwasanaeth EMRTS

Roedd gwerthusiad EMRTS a gyhoeddwyd ym mis Mawrth 2022 yn cwmpasu cyfnod o bum mlynedd rhwng 2015 a 2020 ac roedd yn cynnig tystiolaeth sylweddol bod EMRTS Cymru yn cyflawni’r nodau a nodir yn ei achos cyfiawnhad busnes.

Mae'n nodi canfyddiadau ail gam gwerthusiad gwasanaeth EMRTS, yn dilyn ymlaen o'r adroddiad cyntaf a roddodd drosolwg cynnar o weithgarwch blwyddyn un.Mae'n dangos yn glir rôl gynyddol bwysig y gwasanaeth wrth ddarparu ymateb brys i'r rhai sydd angen triniaeth ar unwaith. Mae hefyd yn dangos yr effeithiau cadarnhaol y mae wedi’u cael ar ddatblygu a darparu arferion gofal brys arbenigol yng Nghymru.

Mae argymhellion yr adroddiad cychwynnol wedi'u gwireddu, gan gynnwys ehangu i Ogledd Orllewin Cymru, a gwerthusiad pellach o'r angen na fodlonwyd y tu allan i oriau gweithredu cychwynnol yn ystod y dydd. Arweiniodd hyn at ehangu’r gwasanaeth i weithrediad awyr 24/7 o fis Rhagfyr 2020.

Mae canfyddiadau allweddol yn cynnwys:

- **Roedd cyflwyno EMRTS yn gysylltiedig â gostyngiad sylweddol (37%) mewn marwolaethau 30 diwrnod ar gyfer cleifion ag anafiadau trawmatig creulon**

- **Gostyngwyd trosglwyddiadau brys rhwng ysbytai 41%**

- **Cludwyd nifer cynyddol o gleifion i’r ysbyty cywir y tro cyntaf: Roedd 42% o gleifion wedi osgoi ysbytai lleol a chael eu cludo'n uniongyrchol at ofal mwy arbenigol.**

- **Roedd ymyriadau critigol ar gael y tu allan i’r ysbyty lle’r oedd angen:**

  - **Derbyniodd 63% (6,018) o gleifion a fynychwyd ymyriadau sydd y tu allan i arfer safonol y gwasanaeth ambiwlans.**
  - **Derbyniodd 313 o gleifion drallwysiadau cynnyrch gwaed.**
  - **Derbyniodd 790 o gleifion anesthesia cyn ysbyty.**

- **Yn arwyddocaol, mae deuddeg o feddygon ymgynghorol newydd wedi'u recriwtio i Gymru oherwydd atyniad swyddisy'n cynnwys sesiynau gofal cyn ysbyty ffurfiol gydag EMRTS. Cyflogir tri deg dau o feddygon ymgynghorol rhan-amser eraill sydd hefyd yn gweithio mewn arbenigeddau allweddol yn ysbytai'r GIG i ddarparu'r gwasanaeth clinigol.**
- **Mae yna hefyd raglenni sydd wedi'u hen sefydlu i ddatblygu gweithlu meddygol y dyfodol gan gynnwys hyfforddiant is-arbenigedd Meddygaeth Frys Cyn Ysbyty (PHEM), cynlluniau cymrodyr clinigol a'r cynllun cynorthwyydd clinigol.**

Neges gan y Gweinidog dros Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

"Rwy'n falch iawn o weld pa mor bell y mae Gwasanaeth EMRTS wedi dod ers ei lansio ym mis Ebrill 2015 a chyflawni ei uchelgais i ddod yn wasanaeth 24/7, mewn partneriaeth â Gwasanaeth Ambiwlans Awyr Cymru.

Mae datblygiad y EMRTS dros y saith mlynedd diwethaf wedi cefnogi newid cyflym o fewn gofal critigol i sicrhau bod gennym y gwasanaethau cywir yn y lle cywir ar gyfer pobl sy'n ddifrifol wael. Mae Gwasanaeth Trosglwyddo Gofal Critigol Oedolion Cymru (ACCTS) pwrpasol newydd a ddechreuodd yn Ne Cymru ym mis Awst 2021 ac yng Ngogledd Cymru ym mis Hydref 2021, yn rhan bwysig arall o gynlluniau ar gyfer gwella gwasanaethau gofal critigol i oedolion.

Mae gwaith y gwasanaeth EMRTS mewn partneriaeth â Gwasanaeth Ambiwlans Awyr Cymru a'i staff gweithgar wedi helpu Cymru i arwain y ffordd o ran arfer gorau, rhagoriaeth glinigol ac arloesi.

Roedd cyhoeddi'r canfyddiadau cadarnhaol hyn ar 1 Mawrth yn cyd-daro â phen-blwydd Elusen Ambiwlans Awyr Cymru yn 21oed. Mae wedi bod yn bleser gweld yr elusen yn mynd o nerth i nerth ers ei lansio ar Ddydd Gŵyl Dewi yn 2001. Mae gwaith yr elusen a'i staff a'i gwirfoddolwyr gweithgar wedi cyfrannu at sicrhau mai'r elusen yw'r gwasanaeth ambiwlans awyr mwyaf yn y DU.

Bydd y gwerthusiad yn cefnogi gweithgareddau gwella ac ehangu gwasanaeth parhaus ac edrychaf ymlaen at weld y gwasanaeth yn parhau i ddatblygu a gwella canlyniadau a phrofiad cleifion."

Eluned Morgan
Gweinidog dros Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

Cyswllt Cleifion EMRTS

Mae gan EMRTS Cymru ddarpariaeth ar gyfer cleifion sydd wedi cael eu trin gan ei dimau gofal critigol. Bydd llawer o'r bobl y mae'r gwasanaeth wedi'u helpu wedi cael triniaeth gofal critigol yn y fan a'r lle ond ni fydd ganddynt fawr o gof na dealltwriaeth o'r hyn a ddigwyddodd iddynt.

Yn ogystal, mae gan berthnasau lawer o gwestiynau yn aml ynghylch gofal cyn ysbyty. Trwy'r gwasanaeth ôl-ofal, a nyrs cyswllt cleifion EMRTS, Jo Yeoman, yn y llun, gellir llenwi rhai o'r bylchau hyn.

Gall adferiad o salwch difrifol neu anaf fod yn hir ac yn heriol wrth i bobl symud rhwng gwahanol adrannau, ysbytai a chanolfannau adsefydlu cyn dychwelyd adref o'r diwedd. Trwy'r gwasanaeth cyswllt cleifion, mae EMRTS yn gallu cefnogi cleifion a pherthnasau ar y daith honno, gan ddarparu cysondeb a chefnogaeth drwy gydol y daith, gan gynnwys ar ôl rhyddhau gartref. Gall y cymorth hwn gynnwys ymweliadau dilynol ar gyfnodau amrywiol yn ystod adferiad a bydd yn amrywio o glaf i glaf yn dibynnu ar eu hangenion. Gallai fod yn fuan ar ôl cael eu derbyn i'r ysbyty neu ar ôl iddynt gael eu rhyddhau gartref, yn dibynnu ar ba mor hir y maent yn gwella. Prif ddiben yr ymweliadau hyn, a gohebiaeth ategol, yw esbonio beth sydd wedi digwydd yn y fan a'r lle tra'n rhoi cefnogaeth emosiynol i'r claf a pherthnasau.

Mae Hayley Whitehead-Wright hefyd wedi cael ei chyflogi i'r swydd newydd nyrs cyswllt cleifion yng ngogledd Cymru. Yn nyrs am bron i 15 mlynedd, bu'n rhan o dîm dilynol a phrofedigaeth Ysbyty Maelor Wrecsam, gan roi cymorth i gleifion a pherthnasau a oedd wedi cael profiad o amser yn uned Gofal Dwys yr ysbyty. Mae'r gwasanaeth ôl-ofal wedi ehangu ymhellach i gynnwys Julie Whittaker fel gweinyddydd cyswllt cleifion, sy'n rheoli'r holl ohebiaeth ac archebion cleifion, gan ddarparu cymorth gweinyddol y mae mawr ei angen i'r ddwy nyrs.

Mae perthynas waith agos wedi datblygu gyda rhai o'r prif ysbytai sy'n caniatáu ymagwedd tîm amlddisgyblaethol at ofal cleifion, gan wella cyfathrebu i bawb dan sylw. Mae cysylltiadau wedi'u gwneud â sefydliadau trydydd sector eraill felly, i gleifion sydd wedi cael salwch neu anafiadau sy'n newid bywyd, mae amrywiaeth o gymorth ar gael yn hawdd, a bydd EMRTS yn gallu gweithredu fel pwynt cyswllt.

Mae'r cymorth hwn hefyd yn ymestyn i bawb sy'n gweithio i EMRTS ac sy'n ymwneud yn uniongyrchol â digwyddiadau neu ymweliadau â chleifion, sy'n cael ei ffurfioli drwy gyflwyno rhaglen cymorth gan gymheiriaid.

Yn anffodus, nid yw rhai cleifion yn goroesi ac mae'n bwysig bod eu hanwyliaid yn cael eu cefnogi yn ystod y cyfnod anodd hwn, felly mae Gwasanaeth Ôl-ofal Profedigaeth yn cael ei gynnig i bob perthynas. Mae hyn yn rhoi cyfle iddynt ofyn cwestiynau, darganfod pa driniaeth a roddwyd a hefyd yn darparu gofod diogel i siarad am eu galar.

I gael rhagor o wybodaeth am y **Gwasanaeth Cyswllt Cleifion**, e-bostiwch emrts.patient@wales.nhs.uk neu ffoniwch 0300 3000 067.

Astudiaethau achos

Nathan Ford

Yn anffodus, cafodd y triathletwr o Gymru, Nathan Ford, ei barlysu o'i wddf i lawr yn 2021 ar ôl disgyn oddi ar ei feic yn ystod ras yn yr Alban.

Ond nawr, yn dilyn misoedd o ofal ac adsefydlu, mae'n dechrau cymryd ei gamau cyntaf eto gyda chymorth ffrâm.

Cafodd Nathan ei hedfan o Dundee i Gymru gan Ambiwlans Awyr Cymru gyda chlinigwyr EMRTS ac ACCTS yn rhan ohono, ynghyd â llu o offer gofal critigol uwch-dechnoleg.

Roedd Nathan, sydd yn y llun yma cyn ei ddamwain, yn cystadlu ym Mhencampwriaethau Triathlon Prydain yn Aberfeldy fis Awst diwethaf pan ddaeth oddi ar ei feic ar gyflymder uchel. Yn ffodus, roedd meddyg hefyd yn cystadlu yn y digwyddiad ac wedi stopio i berfformio CPR, ac aethpwyd ag ef, dyn 38 oed, i ofal dwys mewn ysbyty yn Dundee lle arhosodd am bedair wythnos.

Yna roedd angen i Nathan ddod yn ôl i Gymru i gael gofal critigol ac adsefydlu parhaus ond roedd angen cynllunio manwl i'w symud yn ddiogel i Gaerdydd.

Cafodd ei hedfan yn ôl i Gymru gan Ambiwlans Awyr Cymru, gydag un o'r clinigwyr ACCTS ar fwrdd yr awyren yn cynnig y lefel arbenigol ychwanegol o arbenigedd gofal critigol sydd ei angen i symud claf yng nghyflwr Nathan.

Dywedodd Nathan: "Dydw i ddim yn cofio dim byd o'r ddamwain, a chefais fy rhoi mewn coma pan gyrhaeddais yr ysbyty. Roedd rhan gyntaf fy arhosiad yn dipyn yn niwlog, oherwydd yr holl feddyginiaeth.

"Ychydig ddyddiau cyn roeddwn i fod i ddod adref roedd llawer o gynllunio. Roedd gwyntoedd cryfion, ac roedden nhw'n ceisio dod o hyd i amser addas gyda'r tywydd.

"Cefais fy llonyddu ar gyfer y daith, felly nid wyf yn cofio dim ohoni o gwbl".

Cafodd Nathan ddiagnosis o ddau anaf a oedd yn peryglu ei fywyd; anaf i'r asgwrn cefn ac anaf i'r ymennydd, er nad oedd yr olaf mor ddifrifol ag y tybiwyd yn wreiddiol. Cafodd lawdriniaeth i roi plât metel yn ei wddf, a lithrodd gan olygu bod angen llawdriniaeth bellach i sefydlogi'r toriadau yn ei wddf, ac yna 14 wythnos yn gwisgo 'halo'.

Dechreuodd ei ffisiotherapi yng Nghaerdydd, ond ar ôl mwy na 200 diwrnod yn yr ysbyty fe wnaeth ryddhau ei hun ac mae wedi bod yn dilyn rhaglen adsefydlu ers hynny.

"Pan ddeffrais yn yr ysbyty yn yr Alban roedd y meddygon ymgynghorol yn dweud wrth fy nheulu mai cael â chael oedd hi, a fyddwn i'n goroesi ai peidio.

“Ond rydw i’n gwneud cynnydd da, er mai camau bach iawn ydyn nhw. I ddechrau dywedwyd wrthyf mai prin y byddwn yn gallu symud fy nghoesau, a dywedwyd wrthyf y byddwn ar beiriant anadlu am weddill fy oes, ac ni fyddwn yn unigolyn annibynnol eto.

Fodd bynnag, cafodd Nathan dracheostomi a arweiniodd at y ffaith ei fod yn gallu anadlu’n annibynnol, a’r newyddion da yw ei fod bellach wedi dechrau cymryd camau gyda chymorth ffrâm, wrth i’w adsefydlu barhau.

Dywedodd y dyn 38 oed o Gilâ yn Abertawe: “Cefais wybod hefyd pe na bawn wedi bod mor ffit ag yr oeddwn, ni fyddwn wedi goroesi. Roeddwn i yn y ffurf gorau o fy mywyd - mae gen i'r triathlon i ddiolch am hynny. Mae wedi fy ngalluogi i wneud cynnydd, yn feddyliol hefyd.

“A heb fy ngwraig wrth fy ochr, nid oes unrhyw ffordd y gallwn fod wedi gwneud yr hyn yr wyf wedi'i wneud. Mae arna i bopeth iddi, mae hi mor gefnogol ym mhopeth a wnaf.

“Ni fydd y bobl a helpodd fi byth yn deall yn iawn pa mor ddiolchgar ydw i oherwydd eu bod nhw 'jyst yn gwneud eu gwaith', yn llythrennol mae fy mywyd iddyn nhw, ynghyd â phawb arall sy'n gysylltiedig."

Sut y cynlluniwyd taith Nathan adref

Helpodd Hannah McGarvey, Ymarferydd Adalw a Throsglwyddo ACCTS, i gynllunio taith Nathan adref.

Dywedodd hi: “Cafodd cynllunio helaeth ei wneud dros ychydig ddyddiau oherwydd hyd y trosglwyddiad er mwyn cynnal diogelwch Nathan a’r criw a hefyd darparu gofal critigol parhaus.”

Roedd pryderon logistaidd yn cynnwys y tywydd a faint o ataliadau ail-lenwi oedd eu hangen ac ymhle. Cyfrifwyd y rhain ar sail pwysau'r offer arbenigol ychwanegol a'r bobl oedd ar y llong.

“Bu’n rhaid i ni hefyd ystyried amseriadau fel na fyddai’r peilotiaid yn rhedeg allan o ‘amser hedfan’ a’r awyrennau i fod yn ôl yng Nghaerdydd ar gyfer y staff nos.”

Cymerwyd gofal mawr hefyd ynghylch y gofal critigol y gallai fod ei angen ar Nathan.

Eglurodd Hannah: “Roedd angen i ni sicrhau bod gennym yr holl offer ar gael rhag ofn y byddai unrhyw argyfwng, er enghraifft pe bai Nathan yn colli ei lwybr anadlu. Roedd pecyn llwybr anadlu llawn yn barod i ailosod tiwb anadlu; meddyginiaeth pwysedd gwaed yn barod rhag ofn i'w bwysedd gwaed ostwng, a chyffuriau brys yn barod rhag ofn iddo gael ataliad ar y galon, a llawer mwy.

“Cafodd Nathan arllwysiadau parhaus yn ystod y trosglwyddiad felly roedd yn rhaid i ni sicrhau bod digon o fatri ar y pympiau, digon o fatri ar y peiriant anadlu a oedd yn anadlu iddo a hefyd bod gennym ddigon o chwistrelli cyffuriau i bara hyd y daith.”

Roedd cyfluniad y criw yn cynnwys Scott Bradburn Meddyg YmgynghorolACCTS, Andrew Morris EMRTS HTP a'r ddau beilot Babcock.

Jean Love

Yn anffodus, cafodd Jean Love, nain i chwech oed, anafiadau a oedd yn peryglu ei bywyd ar ôl cael ei tharo'n anymwybodol tra'n aros mewn bwthyn gwyliau yn Llanbedr Pont Steffan.

Ymatebodd Ambiwlans Awyr Cymru i alwad brys am y ddynes 77 oed, a darganfu ei griw Mrs Love gyda gwaedu o'i thrwyn a'i chlust dde - arwyddion o anaf difrifol posib i'r pen.

Er mwyn atal anafiadau pellach, rhoddwyd anesthetig cyffredinol i'r claf, gyda thiwb anadlu wedi'i osod yn ei llwybr anadlu a'i gysylltu â pheiriant anadlu.

Cafodd ei hedfan i'r ganolfan trawma mawr yn Ysbyty Athrofaol Royal Stoke lle datgelwyd ei bod wedi dioddef anaf trawmatig helaeth i'r ymennydd, toriadau lluosog yn ei phenglog, asgwrn coler, asennau a dau asgwrn yng ngwaelod ei chefn.

Derbyniwyd Mrs Love i ward niwrolegol a thros y tridiau nesaf arhosodd ei lefel ymwybodol yn isel, a bu i'w theulu ymgynnullo amgylch ei gwely i ffarwelio ar ôl cael ei rhybuddio efallai na fyddai'n goroesi.

Fodd bynnag, dechreuodd ei chyflwr wella'n sylweddol.

Ar ôl 20 diwrnod cafodd ei throsglwyddo i Ysbyty Athrofaol Brenhinol Stoke ac yna Ysbyty Walsall Manor yn nes at ei chartref. Oddi yno aeth at y Samuel Johnson yn Lichfield i gael adferiad cyn cael ei rhyddhau wyth wythnos ar ôl iddi gwympo. Mae ei hadferiad yn parhau a dywedodd ei theulu "na fyddai neb byth yn meddwl ei bod wedi cael damwain mor ddifrifol."

Ychwanegodd ei mab, Phil: "Dydw i ddim yn meddwl y gellir diystyru pwysigrwydd gwasanaeth Ambiwlans Awyr Cymru. Hebddo, mae'n annhebygol y byddai Jean wedi goroesi, a hyd yn oed pe bai wedi gwneud hynny, nid wyf yn siŵr y byddai wedi gwella cystal ag y mae hi wedi'i wneud."

Astudiaethau achos dienw

EMRTS

Mynychodd ein tîm Helimed 57 o Dafen ferch 13 oed a oedd wedi llewygu'n sydyn.

Cyrhaeddodd y criw safle yn Nhreforys, Abertawe, o fewn 20 munud i'r alwad brys 999 a chynnal asesiad cyflym.

Cafodd y llanc ifanc bedwar ffit i gyd, a oedd wedi dod i ben wrth i’r criw cyrraedd, ond roedd hi'n parhau i fod yn gysglyd ac yn ddryslyd iawn.

Cafodd y claf eichysylltu â pheth monitro a gosodwyd llinell yn ei llaw i roi meddyginiaeth iddi yn fewnwythiennol. Wrth iddynt ei throsglwyddo i'r ambiwlans ffordd, dechreuodd gael ffit arall, felly bu'n rhaid iddynt roi tawelydd cryf.

Gan bryderu bod gwaedu posibl i'r ymennydd yn achosi'r ffit, penderfynodd y criw roi anesthetig cyffredinol iddi a'i rhoi ar beiriant anadlu. Roedd hyn nid yn unig yn helpu i amddiffyn yr ymennydd a lleihau'r ffitiau ond hefyd yn sicrhau bod ei llwybr anadlu wedi'i ddiogelu i alluogi trosglwyddiad diogel.

Ar ôl ei sefydlogi, teithiodd tîm Helimed gyda hi i'r ganolfan niwrolawfeddygol arbenigol, gan osgoi ei hysbyty lleol, i'w chael at y gwasanaethau arbenigol amser-critigol yr oedd eu hangen arni.

Pan gyrhaeddodd yr ysbyty, cafodd lawdriniaeth frys ar ei hymennydd i leihau’r pwysau ac yna cafodd ei derbyn i’r uned gofal dwys pediatrig lle treuliodd ychydig dros wythnos cyn cael ei rhyddhau i ward y plant.

Ychydig llai na 2 fis ar ôl ei llewyg cychwynnol cafodd ei rhyddhau adref gyda'i theulu ac mae wedi parhau i wella'n dda.

ACCTS

Cafodd claf ar ofal dwys ei ail-mewndiwbio ar frys (gosod tiwb anadlu yn y llwybr anadlu i ganiatáu i’r ysgyfaint awyru’n ddiogel a chaniatáu iddi gael ei gosod ar beiriant anadlu.) Oherwydd tiwb blaenorol, roedd ei llwybr anadlu wedi chwyddo'n beryglus ac ni ellid pasio'r tiwb.

Perfformiodd y tîm ENT arbenigol (clustiau/trwyn/gwddf) diwb traceostomi brys ar yr ICU. Oherwydd problemau parhaus, roedd ar y claf angen ymryiadau llawfeddygol brys a strategaeth ayru unigryw

Roedd angen i'r claf, o ardal Casnewydd Gwent, gael ei drosglwyddo o Dde Cymru i Lundain i ganolfan ag arbenigedd llawfeddygol llwybr anadlu arbenigol a gallu ECMO. Mae ECMO yn beiriant sy'n pwmpio gwaed allan o gorff claf i gael ei ocsigeneiddio, gan ganiatáu i'w hysgyfaint orffwys.

Gwnaed cynllunio a pharatoi gofalus o ystyried cymhlethdod ei hanghenion gofal critigol ac awyru. Bu’r tîm gofal dwys arbenigol a throsglwyddo dan arweiniad meddygon ymgynghorol yn paratoi ac yn drilio ar gyfer rheoli claf ar ddau beiriant anadlu, gan gynnwys y cyfarpar angenrheidiol ac addasiadau gweithdrefnol i reoli unrhyw ddirywiad yn y claf. Addaswyd cyfluniad troli trosglwyddo safonol ACCTS trwy osod dau fraced awyru ynghyd â dyfeisiau monitro ffisiolegol ychwanegol angenrheidiol i fonitro arwyddion hanfodol y claf.

Yn dilyn trafodaeth wrth ochr y gwely gyda'r dwysyddion atgyfeirio a'r llawfeddygon ENT, symudwyd y claf i'r troli ACCTS, awyryddion, pympiau trwyth ac offer monitro. Yn dilyn rhestrau gwirio diogelwch safonol, symudwyd y claf i'r cerbyd ACCTS ac yna'i chudo i Lundain heb gymhlethdodau.

Roedd angen monitro ei thiwbiau anadlu ac awyru'n gyson, wrthgynnal arllwysiadau o dawelyddion, analgesia a pharlys. Trosglwyddwyd ei gofal yn llwyddiannus i dîm Llundain. Bythefnos yn ddiweddarach roedd ei chyflwr yn sefydlog gyda dim ond un tiwb anadlu a chludodd ACCTS hi adref i Dde Cymru.

Mae'n bleser gennym adrodd iddi wella'n llwyr ar ôl iddi gael ei rhyddhau o'r ysbyty.

GIG CYMRU NHS WALES | Gwasanaeth Casglu a Throsglwyddo Meddygol Brys | Emergency Medical Retrieval & Transfer Service

ACCTS Gwasanaeth Trosglwyddo Gofal Critigol Oedolion Cymru Adult Critical Care Transfer Service Cymru

Elusen Ambiwlans Awyr CYMRU | WALES Air Ambulance Charity